

ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2013

Muzeum Kroměřížska, p. o.

Adresa organizace:	Muzeum Kroměřížska, p. o. Velké náměstí 38 767 11 Kroměříž
Ředitel organizace:	Ing. Jiří Stránský
Zprávu vypracoval (a):	Ekonomickou část: Ing. Věra Knapková, BA Odbornou část: Ing. Jiří Stránský a pracovníci muzea
Telefon:	573 338 388
Razítko organizace a podpis ředitele:	
Datum zpracování:	7. února 2014

OBSAH	2
ÚVOD	5
I. ODBORNÁ ČÁST	
1 Činnost sbírkotvorná a péče o sbírky	
1.1. Průběžná evidence I. stupně předmětů získaných koupí a darem (akvizice), evidence knižních přírůstků	
1.2. Evidence II. stupně sbírkových předmětů, přepis starších karet II. stupně do PC	
1.3. Inventarizace části sbírkového a knihovního fondu včetně zpracování protokolu a všech náležitostí	
1.4. Zajištění účinné ochrany všech sbírkových předmětů v depozitářích a expozicích, pravidelné provádění kontrol a zápisů o nich, vedení knihy návštěv depozitářů a stavu klimatických podmínek, v závěru roku předložení knih řediteli	
1.5. Pohyb sbírek, evidence zápůjček a výpůjček	
1.6. Preparace, konzervace, restaurování a další činnost konzervačního oddělení	
2 Vědecko-výzkumná a odborná činnost	10
2.1. Vlastní odborné aktivity	
2.2. Spolupráce s externími badateli a jinými subjekty	
2.3. Vědecké konference, semináře – vlastní	
2.4. Vědecké konference, semináře – účast na akcích pořádaných jinými subjekty	
3 Metodická a edukační činnost	13
3.1. Spolupráce se školami	
3.1.1. Speciální programy pro školy, spolupráce se školami	
3.1.2. Pravidelné programy pro školy	
3.1.3. Pomoc odborných pracovníků studentům SŠ a VŠ (vedení doktorandů)	
3.2. Metodika vůči jiným subjektům	
3.2.1. Metodika a spolupráce se subjekty s obdobnou náplní činnosti v regionu (muzea, památníky, místní knihovny – např. účast na jednáních poradních sborů pro sbírkotvornou činnost)	
3.2.2. Metodika a spolupráce s ostatními kulturními subjekty	
3.2.3. Pomoc odborných pracovníků jiným subjektům	
3.3. Školení a kurzy	
3.3.1. Školení a kurzy vlastní	
3.3.2. Účast na školeních a kurzech pořádaných jinými subjekty (aktivní, pasivní)	
4 Kulturně-vzdělávací činnost.....	16
4.1. Expozice	
4.2. Výstavy	
4.3. Návštěvnost muzea	
5 Ediční a publikační činnost	29
5.1. Vlastní ediční činnost – vydané publikace, periodika	
5.2. Odborné texty do publikací a periodik vydaných jinými subjekty	
5.3. Medializace instituce – propagace výstav a doplňkových akcí v denním tisku, rozhlase, TV, na plakátovacích plochách apod.	
5.4. Spolupráce s odbornými a jinými periodiky (účast na jednáních redakčních rad)	
6 Rozvojové aktivity	30
6.1. Zapojení do evropských (nejen strukturálních EU) fondů	
6.2. Dotace jiných subjektů (např. ministerstva)	
6.3. Přijaté dary (nefinanční)	
6.4. Finanční pomoc sponzorů	
6.5. Příprava projektů a koncepcí	

II. PROVOZNÍ ČÁST

7 Řídicí a kontrolní činnost	29
8 Provoz a údržba.....	29
8.1. Provoz a údržba (včetně stavební)	
8.2. Zabezpečovací systémy	
8.3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	
8.4. PO	
8.5. CO	
8.6. Ochrana životního prostředí	
9 Výpočetní technika	33
9.1. Počítačové sítě (instalace, údržba, rozvoj)	
9.2. Internet, www stránky, využívání e-mailu	

III. EKONOMICKÁ ČÁST .....

A Část textová.....

Úvod.....	37
1 Vyhodnocení závazně stanovených ukazatelů	38
2 Přehled o čerpání a plnění rozpočtu nákladů a výnosů hlavní činnosti	38
2.1 Čerpání rozpočtu nákladů hlavní činnosti	38
2.2 Plnění rozpočtu výnosů hlavní činnosti.....	44
2.3 Použití dohadných účtů aktivních a pasivních 38x.....	45
3 Vyhodnocení doplňkové činnosti	46
3.1 Náklady	46
3.2 Výnosy	47
4 Vyhodnocení dosaženého výsledku hospodaření za rok 2013 za hlavní a doplňkovou činnost	48
5 Rozbor zaměstnanosti a mzdových nákladů	48
5.1 Personální oblast	49
6 Vyhodnocení provedených oprav.....	50
7 Hospodaření s prostředky jednotlivých fondů organizace.....	52
7.1 Investiční fond.....	52
7.2 Rezervní fond	53
7.2.1 Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	53
7.2.2 Rezervní fond tvořený z ostatních titulů.....	53
7.3 Fond kulturních a sociálních potřeb	53
7.4 Fond odměn.....	54
8 Stav bankovních účtů	54
9 Stav pohledávek	55
10 Stav závazků a jejich finanční krytí.....	56
11 Stav nedokončeného dlouhodobého majetku	57
12 Stav zásob.....	58
13 Vykazovaná skutečnost na vybraných nákladových účtech	59
14 Vyhodnocení projektů (EU, EHP/Norsko).....	59
15 Přehled investičních záměrů, investičních požadavků	60
16 Přehled o najatém a pronajatém nemovitém majetku organizace.....	60
17 Přehled o provedených kontrolách v organizaci a jejich výsledky	60
18 Vyhodnocení tržeb (vstupné, návštěvnost)	61
Závěr	61

IV. ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31.12.2013.....

1 Komentář k účetní závěrce k 31.12.2013 (celkové shrnutí)	63
2 Vyjádření ředitele k vybraným oblastem řízení.....	63

V. STANOVISKO ŘEDITELE KE SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY K 31.12.2013..... 65

B	Část tabulková.....	66
C	Výkazy k řádné účetní závěrce.....	67
D	Ostatní přílohy.....	68
E	Roční výkaz o muzeu a galerii za rok 2013	69

ÚVOD

Rok 2013, jako každý „trojkový“ rok, byl pro naše muzeum spojen s kulatým výročím založení muzea v roce 1933 a také s jubileem Maxe Švabinského, který se narodil před 140 lety v Kroměříži. Oběma výročí jsme věnovali náležitou pozornost. Také jsme se zapojili do oslav 750 let města Kroměříže.

K 80. výročí založení muzea v Kroměříži jsme uspořádali velkou výstavu přibližující činnost a sbírky muzea MUZEUM 80 – Vaše muzeum má narozeniny! Velký důraz byl kladen na interaktivní prvky pro návštěvníky a pro školy byl součástí výstavy i speciální program „Když se řekne muzeum...“ s ukázkami nejúspěšnějších programů, které už 12 let systematicky pro předškoláky i školní děti a mládež připravujeme.

I v průběhu roku jsme na dalších výstavách zpřístupnili naše bohaté sbírky.

140. výročí narození významného českého malíře a grafika, kroměřížského rodáka, jsme pojali velkoryse a poutavě – jak pro odbornou i laickou veřejnost, tak i pro mladou i nejmladší generaci. Začátkem roku byla otevřena soutěžní výtvarná výstava Max Švabinský očima mladých výtvarníků, na které se sešlo velké množství kvalitních a nápaditých výtvarných prací různých technik a pojetí. Výstavy se zúčastnili kroměřížské ZŠ i obě Gymnázia, Střední pedagogická škola a ZUŠ celého okresu. Na podzim pak byla otevřena výstav s programem pro mateřské, základní i střední školy „Atelier podle Maxe Švabinského“. Na výstavě byla využito oděvů rodiny, loutkového divadla i praktických ukázek grafických technik, přírodnin, audiovizuální techniky. Každý účastník pak odcházel s osvědčením o absolvování Švabinského grafické speciálky.

Po celý rok byly na schodišti muzea instalovány unikátní fotografie – reportáž z poslední Švabinského návštěvy v Kroměříži v roce 1933 (opět trojka!). V průběhu roku byly uspořádány i různé přednášky o životě a díle Švabinského a ke konci roku byla vydána přínosná kniha mapující formou soupisu jeho raně kreslířské a malířské dílo.

Ke konci roku byla obohacena stálá expozice muzea – Památník Maxe Švabinského – o výtvarné dílo Splynutí duší. Tento obraz byl již vystaven (poprvé po mnoha desítkách let), na velké sezónní výstavě Max Švabinský tak trochu jinak., která se stala vrcholem „Švabinského roku“. Na výstavu zapůjčila většinu děl rodina již zesnulé paní Zuzany Švabinské-Vejrychové. Výstava veřejnosti přiblížila méně známé i doposud nevystavované práce.

V rámci podílu na oslavách 750 let města Kroměříž jsme připomněli významné výtvarníky spjaté s Kroměříží na výstavě Spříznění městem a jeden z nich, A. M. Machourek, poslední žák M. Švabinského, měl i svou samostatnou výstavu.

Z výstav zmiňme ještě opravdu unikátní, již devátou přehlídku tvorby klientů Psychiatrické nemocnice v Kroměříži „Umění je stav duše“, výstavu „Nechte na hlavě“ na zámku v Chropyni a velmi úspěšnou výstavu „Křehká krása“ – vánoční ozdoby a betlémy.

Zaokrouhleného výročí se také dočkala 20. konference muzea Židé a Morava, za stálé pozornosti přednášejících i účastníků. Cenné je i to, že z každé konference je pořízen sborník všech přednesených odborných statí.

Důležitou a neustále rozšiřovanou součástí naší činnosti je i spolupráce se školami celého okresu. Byl již zmíněn program „Když se řekne muzeum...“ a Atelier podle Maxe Švabinského, na jaře to byl ještě program Lidový rok od pústu k Masopustu, a pravidelné programy velikonoční a vánoční, dílny a programy při výstavách Křehká krása. A mimo školní rok byl pro děti připraven i 2. muzejní tábor – zábavnou a hravou formou se děti seznamují se všemi objekty muzea i dalšími lokalitami okresu. Programy pro školy byly velmi dobře navštíveny a i celková návštěvnost muzea byla dobrá a vyšší než v předchozím roce. Potěšující je nárůst návštěvníků Zámku Chropyně.

Standardní činností muzea je péče o sbírky, depozitární prostory a nemovitý majetek – především jde o budovu sídla muzea v Kroměříži, Zámek Chropyně, tvrz a památky lidové architektury v Rymicích, větrný mlýn u Velkých Těšan a hrobka M. von Ebner-Eschenbach v Troubkách – Zdislavicích. Je prováděna pravidelná stavební údržba a opravy. Z větších akcí zmiňme kompletní výměnu střešní krytiny doškové chaloupky v Rymicích a méně potěšující havárii, kdy vinou prasklé „historické“ kanalizace začalo zatékat do sklepní expozice „Historie ukrytá pod dlažbou města“. Oprava probíhala ke konci roku 2013 a pokračovala ještě v roce 2014. Stav objektu hrobky a kaple

v Troubkách-Zdislavicích si vyžádal vypracování statického posudku, který odhalil příčiny nestability objektu a nutnost stavebního zásahu. Tento problém bude nutno v nejbližší době vyřešit.

Neustále se také zabýváme snižováním nákladů na energie – řešeno režimem topení i osvětlení výstavních prostor (postupné rekonstrukce osvětlení a využívání LED žárovek).

Závěrem lze konstatovat, že rok 2013 byl pro naše muzeum úspěšný. Podrobnější informace poskytují následující stránky této zprávy.

I. ODBORNÁ ČÁST

1. ČINNOST SBÍRKOTVORNÁ A PÉČE O SBÍRKY

1.1. Průběžná evidence I. stupně předmětů získaných koupí a darem (akvizice), evidence knižních přírůstků

Akvizice

Sbírkové předměty byly získány koupí, darem či při výzkumu (archeologie a přírodověda).

Archeologie	2	4 soubory
Historie	16	
Přírodověda	11	
Etnografie	10	
Výtvarné umění	-	

Σ 39 ks   4 soubory

Evidence knižních přírůstků

Evidence knihovních jednotek (KJ) knihovním systémem Clavius:
Přírůstek v roce 2013: 276 nových KJ.

Současný stav fondu celkem 39831 KJ.
Žádná přírůstková čísla nebyla v r. 2013 vyřazena.

1.2. Evidence II. stupně sbírkových předmětů, přepis starších karet II. stupně do PC

Archeologie	4 soubory
Historie	2 soubory
Přírodověda	1 podsběrka

---

6 souborů + 1 podsběrka

1.3. Inventarizace části sbírkového a knihovního fondu včetně zpracování protokolu a všech náležitostí

Sbírkový fond

Archeologie	750
Historie	334
(generální inventura fondů v podsběrce Dokumentace regionu s pracovníky Státního okresního archivu v Kroměříži)	
Přír. vědy	184
Etnografie	100

Σ 1368

1.4. Zajištění účinné ochrany všech sbírkových předmětů v depozitářích a expozicích, pravidelné provádění kontrol a zápisů o nich, vedení knihy návštěv depozitářů a stavu klimatických podmínek, v závěru roku předložení knih řediteli

Vedeny depozitární knihy pohybu sbírek a režimu vstupu. V depozitářích standardně sledovány a zaznamenávány teplota a vlhkost a operativně reagováno na jejich extrémní hodnoty. V přízemních prostorách depozitáře na Hanáckém náměstí je to činnost neustálá, neboť stav stavby vyvolává časté problémy s vlhkostí. Projevilo se to především v depozitáři Dokumentace regionu. Řešením obecně je použití vysoušečů a režim větrání. Pro ochranu písemností byly zakoupeny i speciální archivní krabice.

Po prasknutí hadičky na WC ve II. NP nad depozitářem historie došlo k zatečení stropem i stěnami, což se také projevilo ve zvýšené vlhkosti – nově byl nainstalován stabilní odvlhčovač. Část předmětů musí být též po ustálení vlhkosti rekonzervována. V tomto depu byla také instalována mříž, aby byl lépe zabezpečen - kromě EZS.

V depozitáři přírodních věd byla provedena každoroční dezinfekce a sbírkové předměty byly ošetřeny proti hmyzím škůdcům. Předměty ve stálé expozici „Příroda a člověk“ byly ošetřeny plynováním a také byly ošetřeny předměty na Zámku Chropyně, zvláště mohutné nálety much.

Byly zkontrolovány i stavy sbírkových předmětů zapůjčovaných muzeem do stálých expozic – muzeum na Sv. Hostýně, Muzeum košíkářství v Morkovicích – Slížanech a Ekologické středisko Divoky.

1.5. Pohyb sbírek, evidence zápůjček a výpůjček

Muzeum jako zapůjčující:

- Embassy of the Czech Republic, Ljublana – 72 ks
Výstava Jindřicha Štreita
- Arcidiecézní muzeum Kroměříž - 2ks
Pro výzkumné účely
- Národní památkový ústav Kroměříž – 12 ks
Výstava „Kamélie a proměny zahrady“
- Muzeum Novojičínska – 30 ks
Výstava „Městské opevnění a boje o Nový Jičín“
- EXON s. r. o. Plzeň – 59 ks
Digitalizace knihovnických svazků
- Arcidiecézní muzeum Kroměříž – 10 ks
Výstava „Kabinet zahradní kultury“
- Městské muzeum Česká Třebová – 17 ks
Výstava „Švabinského Kozlovsko“
- Masarykovo muzeum v Hodoníně – 13 ks
Výstava „Tradice svatého Cyrila a Metoděje“
- Městské muzeum Nové Město nad Metují – 85 ks
Výstava Jindřicha Štreita
- Sbor uniformovaných ostrostřelců Kroměříž – 3 ks
- Obecní úřad Rymice – 10 ks
Výstava o obci Rymice
- Vlastivědné muzeum v Olomouci – 2 ks
Stálá expozice „Od kolébky do hrobu“
- Městský úřad Kroměříž – 1 ks
Výstava

- Moravské zemské muzeum – 3 ks
Výstava „Cesty bohů – tajemný svět Baltů“
  - Muzeum košíkářství Morkovice – 140 ks
stálá expozice
  - Moravské zemské muzeum – 3 ks
stálá expozice
  - Matice Svatohostýnská – 73 ks
stálá expozice
- celkem 535**

Muzeum jako vypůjčující:

- Výstava Max Švabinský tak trochu jinak
Václav Ševčík Praha – 108 ks
- Výstava Max Švabinský tak trochu jinak
Jana Vejdovská – 1 ks
- Výstava Nechte na hlavě
Zdeňka Mudráková – 80 ks
- Výstava Max Švabinský tak trochu jinak
Jarmila Pištěcká a Alena Trojková – 1 ks
- Expozice na tvrzi v Rymicích
Městské kulturní středisko Holešov – 1 ks
- Výstava Nechte na hlavě
Muzeum Novojičínska – 65 ks
- Výstava Křehká krása
Středočeské muzeum Roztoky – 9 ks
- Výstava Křehká krása
Rautis a. s. – 480 ks
- Výstava Antonín Marek Machourek
Klášteř dominikánů – 1 ks
- Stálá expozice Památník Maxe Švabinského
Vojtěch Kulp – 1 ks
- Výstava Křehká krása
Slezské zemské muzeum – 306 ks
- Stálá expozice Památník Maxe Švabinského
Jarmila Pištěcká a Alena Trojková – 1 ks
- Výstava Křehká krása
Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – 119 ks
- Výstava Křehká krása
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně – 60 ks
- Výstava Max Švabinský tak trochu jinak
RNDr. Miloš Hauptman – 14 ks
- Výstava Ve městě to žije
Vlastivědné muzeum v Olomouci – 10 ks
- Výstava Antonín Marek Machourek
Městský úřad Kroměříž - 1 ks
- Stálá expozice Památník Maxe Švabinského

- Krajská galerie výtvarného umění Zlín – 1 ks
  - Stálá expozice Zámek Chropyně
Moravské zemské muzeum – 1 ks
  - Stálá expozice Památník Maxe Švabinského
Národní galerie v Praze – 14 ks
  - Stálá expozice Památník Maxe Švabinského
Moravská galerie v Brně – 1 ks
- celkem 1275**

1.6. Preparace, konzervace, restaurování a další činnost konzervačního oddělení

Konzervační oddělení se věnuje ošetřování sbírkových předmětů dle požadavků odborných pracovníků s ohledem na jejich stav anebo využití při výstavní činnosti muzea.

Počty konzervovaných sbírkových předmětů dle oborů:

Archeologie	106
Historie	27
Přírodní vědy	32
Etnografie	136
Výtvarné umění	22
Nábytek	10

Celkem Σ 333 ks

Nedílnou součástí činnosti konzervačního oddělení vzhledem k personálnímu obsazení muzea je práce při instalaci výstav či výrobě předmětů pro výstavy či jiné manuální práce. Příprava a realizace interaktivních prvků dokumentujících práci konzervačního oddělení pro výstavu MUZEUM 80.

2. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A ODBORNÁ ČINNOST

2.1. Vlastní odborné aktivity

Archeologie

Archeologické výzkumy a dohledy – realizováno jich 9 na území města Kroměříže. U mnohých učiněny i nálezy (Velké náměstí č. 42, ul. Třasoňova) či identifikace a doklady osídlení.

Pokračovala archivace snímků z archeologických akcí /především předstihový a záchranný výzkum na Velkém náměstí č. 42 v Kroměříži.

Zpracovávána dokumentace zaniklých předměstských dvorců – zpracovány nálezy lokality Malý Val (piaristický dvůr).

Dokončena studie o nálezů bronzové schránky ve Ztracené ulici. Připravený tiskový výstup bude ještě doplněn obrazovou dokumentací.

Spolupráce na projektu „Renesanční a barokní sklo (Dr. Sedláčková).

Pokračování v dlouhodobém projektu „Pohřebiště ze střední doby hradištní v Litenčicích (dr. Langová). Dokončeno v roce 2014.

Práce na zatím nerealizovaném projektu výukového programu „Pravěk východní Moravy“ s event.. příhraniční spoluprací s regionem Trenčínska.

Příprava scénáře a realizace archeologické části výstavy k výročí muzea MUZEUM 80.

Připraveny texty a grafické zpracování pro naučné a propagační brožury – Pravěk a slovanské osídlení Kroměřížska, Sv. Hostýn – pravěké hradiště a keltské oppidum, Antika ve sbírkách MK, Slovanská mohylová pohřebiště v Chříbech. Pracuje se i na anglických textech.

V oblasti sbírek věnována pozornost zpracování a dokumentaci výzkumu V. Spurného z lokality Hradisko u Kroměříže a také z lokalit v města Kroměříž (Riegrovo nám., Ztracená ul, a Velké náměstí).

Historie

Archivní výzkum pro odbornou stat' Židé v Kroměříži přednesenou na jubilejním 20. ročníku konference „Židé a Morava“. Spolu s touto statí historik muzea Petr Pálka, jako každý rok, připravoval konferenci „Židé a Morava“ a též editoval sborník statí z minulého 19. ročníku tak, aby byl k dispozici již v termínu konání konference.

Zpracování historie muzea za posledních deset let v návaznosti na již zpracovanou historii muzea v Kroměříži v rozpětí let 1933-2003.

Studium materiálu k otázce roku založení či povýšení a první zmínky o městu Kroměříž. Doloženo, že oslavy 750. výročí města v roce 2013 byly spíše politické rozhodnutí radnice a navazovali na oslavy v roce 1963. Zpracování tématu pogromu v Holešově v roce 1918 pro realizace filmu vysíláním v pořadu Stopy, fakta, svědectví.

Zpracování textu v průběhu let 1938 – 43 v Holešově ve vztahu k Židům v základní verzi pro monografii Bílá místa ve výzkumu holocaustu, které bude vydávat Spolek akademiků Židů a fakulta humanitních studií UK v Praze.

Historie spolupracuje každý rok s Národním institutem dětí a mládeže MŠMT při organizování dějepisných olympiád a v okresním i krajském působil jako předseda poroty.

Přednášky pro školy a další společenské a kulturní instituce, publikování populárnější i odborných článků v denním i odborném tisku.

Příprava koncepce a sbírkových předmětů na výstavy MUZEUM 80 a Vznik republiky a Kroměříž.

Velká pozornost byla věnována 140. výročí narození Maxe Švabinského.

Vypracován soubor textů pro publikování i přednáškovou činnost – např. Příběh MŠ, Stopy M. Švabinského v kroměřížské kronice, Max Švabinský jak ho neznáme (Český rozhlas Brno), MŠ a Klub přátel výtvarného umění v Kroměříži, Život a dílo MŠ, Grafická a známková tvorba MŠ.

Na pozvání Švédsko-česko-slovenské společnosti a Českého centra ve Stockholmu přednesena přednáška o životě a díle MŠ i ve Stockholmu při příležitosti výstavy žáka MŠ Aurela Kajlichy.

Příprava a realizace výstavy Nechte na hlavě na zámku Chropyně, MUZEUM 80, Spříznění městem, Kroměřížské události (spolu s R. Baštou a J. Ščotkou), A. M. Machourek (1913 – 1991), výstavy s programem pro školy Znáte Maxe Švabinského a účast v porotě soutěžní výstavy MŠ očima mladých výtvarníků. Práce ve skupině pro digitalizaci sbírkových předmětů Zlínského kraje.

Přírodní vědy

Fotodokumentace a faunistický výzkum ve městě Kroměříž – jednotlivé ekosystémy.

Příprava projektu Ve městě to žije – bude realizován v roce 2014 s programem pro školní děti a mládež. Příprava přírodovědného programu pro muzejní tábor. Zpracování pracovního listu Včelařství pro program v Rymicích – Medový dům. Práce s přírodovědnými sbírkami vč. zajištění ochrany zvláště citlivých vycpanin, sbírek hmyzu atd.

Organizace soutěžní výstavy Muzeum budoucnosti.

Přírodovědná část výstavy MUZEUM 80 a výstavy s programem Ateliér podle Maxe Švabinského.

Etnografie

Tento rok již samostatně pracovala nová etnografka muzea.

Obnova a nutné opravy expozice lidové architektury v Rymicích. Nově organizovány výstavy na tvrzi v Rymicích ve spolupráci se Základní školou Rymice a obcí Rymice.

Příprava tradiční akce Hanácké slavnosti v areálu zámku Chropyně spolu s Městem Chropyně – zajištění a organizace programu.

Metodická a odborná pomoc poskytována Muzeu Františka Skopalíka v Záhlinicích.

Sebevzdělávací aktivity – školení, semináře, konference. Zapojení do činnosti Českého svazu muzeí v přírodě. Spoluorganizace konference Památky tradičního lidového stavitelství v životě dnešní obce. Zpracování etnografické části jubilejní výstavy MUZEUM 80.

Výtvarné umění

Kurátorství nebo spolukurátorství šestnácti výstav muzea. Zároveň grafické ztvárnění většiny výstav včetně zpracování návrhů na pozvánky, plakáty.

Grafické řešení dalších propagačních materiálů muzea – tzv. skládačky a nově i zpracování propagačního materiálu přehledu výstav a expozic pro rok 2014.

Péče o sbírky oboru výtvarné umění.

Fotoateliér a fotoarchiv

Fotodokumentace všech akcí muzea, zajišťování video a audiotechniky při akcích muzea. Práce s bohatým fotoarchivem, postupně revidovány všechny snímky a odstraňovány faktické chyby. Ve spolupráci s odbornými pracovníky digitalizace sbírkových předmětů. Příprava a realizace výstavy Kroměřížské události spolu s externím pracovníkem Josefem Ščotkou a výstavy fotodokumentace poslední návštěvy Maxe Švabinského..

Práce v pracovní skupině kolem Centra pro digitalizaci při KÚ Zlínského kraje.

2.2. Spolupráce s externími badateli a jinými subjekty

Archeologie	5
Historie	15
Etnografie	4

Σ 24

Celkem bylo uskutečněno 24 spoluprací s externími badateli a jinými odbornými subjekty.

2.3. Vědecké konference, semináře – vlastní

- 20. konference „Židé a Morava“, Muzeum Kroměřížska, 13.11. 2013
- Památky tradičního lidového stavitelství v životě dnešní obce, spolu s NPÚ Kroměříž a Klubem UNESCO Kroměříž, 15. 10. 2013

2.4. Vědecké konference, semináře – účast na akcích pořádaných jinými subjekty

Odborní pracovníci absolvovali tyto konference či semináře:

- Seminář muzejních archeologů, Kroměříž
- Metodický den na téma muzejní legislativy, Uh. Hradiště
- Seminář Muzeum a návštěvník, NM Praha
- Seminář Českého svazu muzeí v přírodě, Rožnov p. Radhoštěm
- Valašsko-historie a kultura, Rožnov p. Radhoštěm
- Celostátní seminář knihovníků muzeí a galerií, Ústí nad Labem

- Seminář knihoven paměťových institucí ZK, Zlín
- Seminář knihoven paměťových institucí, Kroměříž

3. METODICKÁ A EDUKAČNÍ ČINNOST

3.1. Spolupráce se školami

Programy pro školy probíhají ve dvou cyklech. První cyklus se váže na jaro a podzim. Druhý na dva významné svátky v roce: na Vánoce a Velikonoce. Pro programy z prvního cyklu vybíráme témata, která vznikají ve spolupráci s muzejními pracovníky z oboru historie, etnografie, přírodní vědy, archeologie, atd.. Důležitým kritériem při tvorbě těchto programů je, aby vhodně doplňovaly vyučovací osnovy především základních a mateřských škol. Programy jsou dále věkově přizpůsobeny studentům ze SŠ odborných učilišť. V programech jsou také zohledňovány děti zdravotně a mentálně handicapované. Děti se zapojují do programů aktivně formou různých činností a soutěží o sladkou odměnu. Součástí každého programu pro školy je pracovní list, který slouží dětem i pedagogům jako doplněk k učivu. Pedagogové tuto možnost oceňují jako dobrou pracovní pomůcku.

Druhý cyklus tvoří programy, které se váží na vánoční a velikonoční svátky. Zde je největší důraz kladen na zvyky a obyčeje našich předků, vysvětlit dětem původ a smysl těchto svátků, s cílem na staré tradice navázat a pokračovat v nich. Cílovou skupinu těchto programů jsou děti z MŠ a žáci I. stupně ZŠ, děti ze speciálních škol a děti z volnočasových zařízení. Program je rozdělen na dvě části. V první části získávají žáci informace k danému tématu i s praktickou ukázkou a činností, druhá část je pojata jako tvořivá dílna. Nedílnou součástí programu je soutěž o sladkou odměnu. Tyto programy každý rok obměňujeme, aby si zachovaly svou atraktivitu

3.1.1. Speciální programy pro školy, spolupráce se školami

27. 10. 2012 – 31. 1. 2013 Lidový rok

Výstavou se odvíjejí dvě hlavní linie. Tou první jsou důležité svátky a mezníky jednotlivých ročních období. Druhou linii výstavy pak tvoří 3 základní životní etapy – narození a křest, svatba a smrt.

Pro děti zde byly nachystány lidové oděvy, jak na běžné nošení, tak slavnostní svatební oděv. Dále masopustní masky smrtáka a medvěda. Mohly si vyvěštit podle starých obyčejů svou budoucnost a zasoutěžit o sladkou odměnu ve skládání puzzle či luštění doplňovaček. Na závěr si pak upekly vlastní perníček z těsta dle staré receptury. Program byl určen pro: MŠ a I. a II. stupeň ZŠ.

Návštěvnost (leden 2013): 127 žáků.

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a svět práce

8. 4. – 30. 5. 2013 Když se řekne muzeum

Výstava uspořádaná k výročí 80 let založení Muzea Kroměřížska.

Program byl koncipován do dvou částí. V první se žáci seznámili s jednotlivými obory, které jsou v muzeu zastoupeny a pak jsme se ve výkladu zaměřili na nejzajímavější „poklady“ našich depozitářů.....

Pomyslnými průvodci ve výstavě byly osobnosti, které se podílely na založení našeho muzea nebo ti, kteří významně přispěli k obohacení muzejních sbírek.

Druhá část byla koncipována jako herna s výběrem toho nejlepšího, co muzeum za 12 let existence interaktivních programů školám nabídlo.

Pro II. stupeň ZŠ a pro SŠ muzeum připravilo zajímavou nabídku v podobě krátkých přednášek (vstupů) odborných muzejních pracovníků.

Návštěvnost: 561 žáků.

Vzdělávací oblasti: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Umění a kultura
Cílová skupina: MŠ, I. a II. stupeň ZŠ, SŠ

23. 10. 2013 – 2. 2. 2014 Ateliér podle Maxe Švabinského

Výstava připomněla 140. výročí narození kroměřížského rodáka, malíře a grafika Maxe Švabinského (1873 – 1962). Představila v přehledné zkratce život a dílo tohoto významného českého umělce, přičemž důraz byl kladen na možnost aktivního zapojení žáků a studentů do tématu. Působivou součástí výstavy byla mimořádná kolekce zapůjčená ze soukromé sbírky, představující autentické oblečení jednotlivých členů rodiny Švabinských, a to včetně doplňků – klobouků, kabelek atd. Školáci tak měli ojedinělou možnost přiblížit se „historické osobnosti“.

Pro žáky byla připravena interaktivita v podobě puzzle na motivy Švabinského tvorby. Děti hledaly zajímavosti ze světa zvířat, která se objevují v jeho dílech. V programu byla zakomponována i malá grafická dílna s praktickými ukázkami výtvarných technik. Na závěr bylo dětem slavnostně uděleno, „Vysvědčení o absolvování Švabinského grafické speciálky“. Pro nejmenší bylo připraveno loutkové divadélko na motivy Švabinského života.

Pro žáky II. stupně ZŠ a SŠ byl připraven průvodce výstavou v podobě pracovních listů.

Na všechny čekal „dárek“ v podobě možnosti vyzkoušet si repliky šatů z nejznámějších obrazů Švabinského a pořídit si „památeční“ fotografii.

Návštěvnost: 440 žáků

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Cílová skupina: MŠ, I. a II. stupeň ZŠ, SŠ

15. 11. 2013 – 24. 1. 2014 Křehká krása

Křehká krása – interaktivní program pro školy, vhodný pro MŠ, ZŠ a SŠ. Program byl zaměřený na historii zdobení vánočního stromu, tradici stavění betlémů u nás i ve světě, postup a výrobu vánočních ozdob. Pro malé návštěvníky byly připraveny soutěže o sladkou odměnu, vánoční povídka a více jak 3000 vánočních ozdob a 40 historických i současných betlémů.

Součástí výstavy byla i stálá dílna, kde si mohli malí i velcí nazdobit svou vlastní vánoční baňku.

Návštěvnost: 562 žáků + bonusový program: 356 žáků.

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

Cílová skupina: MŠ, I. a II. stupeň ZŠ

3.1.2. Pravidelné programy pro školy**6. 3. – 23. 3. 2013 Hody, hody doprovody**

Tradiční velikonoční program zaměřený na velikonoční zvyky a obyčeje. Pro děti bylo připravené povídání o původu Velikonoc i názorná ukázka známých i zapomenutých velikonočních zvyků. Na závěr si děti vyráběly velikonoční dekoraci.

Návštěvnost: 945 žáků.

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Cílová skupina: MŠ, I. stupeň ZŠ

2. 12. – 20. 12. 2013 Vánoce na Hané

Tradiční vánoční program zaměřený na typické zvyky a obyčeje tohoto kraje. Děti měly možnost si samy vyzkoušet kostýmy, vánoční zvyky a čarování. Součástí programu bylo i pletení a pečení tradiční vánočky.

Program byl určen pro: MŠ a I. stupeň ZŠ.

Návštěvnost: 759 žáků.

Vzdělávací oblasti: Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Cílová skupina: MŠ, I. stupeň ZŠ

3.1.3. Pomoc odborných pracovníků studentům SŠ a VŠ (vedení doktorandů)

Historie	4
Archeologie	3
Výtvarné umění	1
	Σ 8

Celkem byla poskytnuta pomoc studentům středních a vysokých škol při jejich školních pracích v 8 případech.

3.2. Metodika vůči jiným subjektům

3.2.1. Metodika a spolupráce se subjekty s obdobnou náplní činnosti v regionu (muzea, památníky, místní knihovny – např. účast na jednáních poradních sborů pro sbírkotvornou činnost)

Muzeum Komenského v Přerově – porad. sbor pro sbírkotvornou činnost
 Knihovna Kroměřížska v Kroměříži
 Muzeum Fr. Skopalíka v Záhlnicích
 Moravský zemský archiv
 Masarykovo muzeum v Hodoníně
 Muzeum Brněnska
 Národní galerie v Praze
 Státní okresní archiv Kroměříž
 Arcibiskupský zámek v Kroměříži – správa zámku
 Arcidiecézní muzeum v Kroměříži
 Vlastivědné muzeum Olomouc
 Konzervátoři z Norska

3.2.2. Metodika a spolupráce s ostatními kulturními subjekty

Klub UNESCO Kroměříž – členství ve výboru
 Švabinského kruh přátel výtvarného umění
 Kulturní iniciativa Kroměříž
 NPÚ ÚOP Kroměříž
 Česká numismatická společnost Kroměříž
 České centrum ve Stockholmu
 Klub českých filatelistů
 Správa jeskyně Blansko

3.2.3. Pomoc odborných pracovníků jiným subjektům

Laičtí zájemci o archeologii – 11
 Klub seniorů Kroměříž
 Obecní úřad Břest
 Obecní úřad Rymice
 Okr. rada svazu žen
 Univerzita třetího věku při UTB Zlín
 Sdružení Kroměřížané v Praze

Komise pro cestovní ruch při MěÚ Kroměříž
 Sdružení pro rozvoj cest. ruchu Kroměřížska
 Via Hulín ČSOP
 Gymnázium Kroměříž
 Základní škola Chropyně
 Základní škola Rymice
 Česká národopisná společnost
 Hotely, ubytovny, penzion

3.2.4. Spolupráce s AMG (činnost v komisích AMG), Radou galerií apod.

Archeologická komise ZK
 Komise regionální historie Moravy a Slezska
 Komise konzervátorů a restaurátorů
 Etnografická komise
 Komise knihovníků ZL a JM kraje

3.3.1. Školení a kurzy vlastní

Školení bezpečnosti práce a požární ochrany, školení řidičů referentských vozidel, nakládání s chemickými látkami

3.3.2. Účast na školeních a kurzech pořádaných jinými subjekty

Účetnictví přísp. organizací
 Zúčtování daně z příjmu
 Účetnictví příspěvkových organizací
 Zatřídění a evidence majetku
 Evidence majetku
 Školení pro uživatele výpočetní techniky (Microsoft Office, OS Windows v praxi)

4. KULTURNĚ – VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

4.1. Expozice

STÁLÁ EXPOZICE PŘÍRODA A ČLOVĚK

Expozice „Příroda a člověk“ - v archeologické části, získá návštěvník přehled o vývoji osídlení Kroměřížska od starší doby kamenné po dobu slovanskou. Jsou tu dioramatické výjevy a četné nálezy, např. kamenné nástroje, bronzové předměty, keltské nálezy z hostýnského oppida, šperky z velkomoravských pohřebišť aj. V přírodovědné části jsou geologické a paleontologické exponáty, dioramata s preparáty ptáků a savců, ale také herbáře, vzorky listů a plodů dřevin, lišejníky, houby a obilniny. Nechybí hmyz, preparáty ryb a modely obojživelníků.

STÁLÁ EXPOZICE PAMÁTNÍK MAXE ŠVABINSKÉHO

V šesti sálech je instalovaný „Památník Maxe Švabinského“, mapující sedmdesát let a všechny techniky tvorby kroměřížského rodáka. K vidění je téměř 130 originálů olejomalb, grafiky, kreseb i návrhů monumentálních děl i známek a bankovek.

HISTORIE UKRYTÁ POD DLAŽBOU MĚSTA

Kulturně-historický obraz města Kroměříže od jeho vzniku do raného novověku. Umístěna je v historickém sklepení pod budovou č. p. 38 (vrchnostenský kapitulní dům) v sídle muzea na Velkém náměstí v Kroměříži. Tento projekt byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu a Zlínským krajem v rámci Programu uchování, obnovy a zpřístupnění hmotného kulturního dědictví ve Zlínském kraji. Město Kroměříž doposud postrádalo komplexní obraz zhodnocení své minulosti. Kde jinde, než v prostředí sklepení kapitulního domu, v prostorách s „historickou pamětí“ a jedinečnou atmosférou danou kouzlem původní hmoty kamenného zdiva, je vhodné prezentovat historický obraz města spolu s nadčasovými hodnotami vytvořenými předchozími generacemi. Snahou tvůrců expozice nazvané „Historie ukrytá pod dlažbou města“ je vytvořit formou kombinace archeologických a historických pramenů a s využitím moderních prezentačních forem působivý obraz minulosti města. Obraz, který volně navazuje na archeologickou část muzejní expozice Příroda a člověk v druhém patře muzejní budovy pojednávající o pravěkém osídlení a dějinách regionu do počátku raného středověku.

ZÁMEK V CHROPYNI

Chropynský zámek stojí v sousedství zámeckého rybníka prohlášeného již roku 1925 přírodní rezervací. Zámek byl vybudován na starších základech v roce 1615 jako manýristická stavba s kaplí a věží, přestavěn byl v letech 1701 – 1703 podle projektu významného architekta G. P. Tencally.

Návštěvnícky přitažlivé jsou především oba hlavní historické sály zámku, Rytířský s kazetovým stropem s erby Fürstenberků a spřízněných rodů, v sále je vystavena sbírka zbraní z třicetileté a následných tureckých válek, a Ječmínkův. I v něm najdeme zbraně, ovšem dominantou této hostinské jídelny jsou přepychová kachlová kamna (1668) se znaky olomouckého biskupa Karla z Liechtenštejna-Kastelkornu. Na zámku dnes najdeme expozice dějin Chropyně, místního zemědělství, rybníkářství a lidové kultury. Ke zhlédnutí je i skromný Památník hudebního skladatele a krátce ředitele Národního muzea v Praze Emila Axmana.

Atraktivní Památník dalšího chropynského rodáka Emila Filly je v současnosti rekonstruován, připravuje se nová instalace exponátů. V zámeckém areálu pořádá Muzeum Kroměřížska spolu s městem Chropyně od roku 1985 každý lichý rok Hanácké slavnosti zaměřené na uchování a obnovu folklorních tradic regionu.

LIDOVÉ STAVBY V RYMICÍCH

Velký soubor objektů spravovaných Muzeem Kroměřížska zve k návštěvě v Rymicích u Holešova na úpatí Hostýnských vrchů. V místním areálu památek lidového stavitelství východní Hané je možné si prohlédnout interiéry domů vybavených tradičním inventářem kuchyní, světnic a hospodářských místností. Vesnická stavení rekonstruovaná v sedmdesátých letech představují způsob bydlení a hospodaření v této části Moravy v posledních dvou staletích. K vidění je také dílna vesnického sedláře a stará kovárna s výhni a kovářským nářadím. Z blízkých Bořenovic sem byl přenesen a v devadesátých letech zpřístupněn větrný mlýn holandského typu, jehož ramena je možno nastavovat podle směru větru otáčením celého objektu na nosné konstrukci zvané beran.

Původně renesanční tvrz je veřejnosti přístupná od května 2006 s malou archeologicko-historickou expozicí k dějinám obce a v ČR ojedinělou výstavou nazvanou Větrné mlýny na Moravě a ve Slezsku, oboje v přízemí. Ve většině přízemních prostor je instalována expozice „Historie zemědělství na jihovýchodní Haně“ s ukázkami zemědělského nářadí a vozů.

VĚTRNÝ MLÝN VE VELKÝCH TĚŠANECH

Jde o dvoupatrový celodřevěný tzv. německý mlýn z roku 1830 s kompletním vnitřním vybavením a je přístupný návštěvníkům.

HROBKA A KAPLE MARIE VON EBNER ESCHENBACH

Objekt se nachází v obci Troubky–Zdislavice. Pro špatný stavební stav je objekt pro návštěvníky uzavřen.

4.2. Výstavy

A.VLASTNÍ

GALERIE V PODLOUBÍ

17. 10. 2012 – 27. 1. 2013

PORTRÉTNÍ TRILOG – ŠPLÍCHAL, KUKLÍK, TŮMA

Výstava portrétů osobností českého umění a kultury objektivem tří fotografů - Jana Šplíchala, Karla Kuklíka a Michala Tůmy.

Mezi portrétovanými byly např.: Jan Zrzavý, Josef Sudek, Jindřich Štreit, Josef Jíra, Jaroslav Šerých, Aleš Veselý, Juraj Herz, Miroslav Rada, Bohumil Hrabal, Adriena Šimotová, Vladimír Boudník, Ludvík Vaculík, Jiří Černý či Jiří Menzel.

15. 2. – 17. 3.

MAX ŠVABINSKÝ OČIMA MLADÝCH VÝTVARNÍKŮ

Výstava prací žáků a studentů inspirovaná dílem M. Švabinského. Muzeum Kroměřížska spolu se Základní uměleckou školou v Kroměříži vyhlásilo v září 2012 výtvarnou soutěž pro kroměřížské školy a ZUŠ okresu Kroměříž „Max Švabinský očima mladých výtvarníků“. Max Švabinský je bezesporu nejznámějším kroměřížským rodákem a v roce 2013 si připomínáme 140. výročí jeho narození. Výtvarná soutěž dala šanci „mladým Švabinským“ ukázat jejich výtvarné schopnosti inspirované dílem a životem jejich kolegy – klasika. Inspirací se může stát jak Švabinského dílo, tak i samotná Kroměříž. Výsledky této výtvarné soutěže byly vystaveny v Galerii v podloubí Muzea Kroměřížska.

4. 4. – 2. 6.

MUZEUM 80 – VAŠE MUZEUM MÁ NAROZENINY!

K našemu kulatému výročí jsme připravili výstavu, která poskytla nejen poučení, ale i zábavu. Představeno byly nejen bohaté archeologické, historické, etnografické a přírodovědné sbírky muzea, ale veřejnost byla seznámena s celou škálou muzejních činností, které návštěvníka i aktivně zapojily. Byly připraveny různé interaktivní prvky, které zpestří výstavu. Pro školy byl připraven speciální program „Když se řekne muzeum...?“, který je součástí výstavy. Byly zde i herny z nejuspěšnějších programů, které muzeum již 12 let pro školy připravuje.

19. 6. – 22. 9.

MAX ŠVABINSKÝ TAK TROCHU JINAK ...

V roce 2013 jsme oslavili 140 let od narození našeho slavného rodáka Maxe Švabinského. Nechtěli jsme opakovat to, co je ukázáno v našem Památníku, a tak jsme využili jedinečné možnosti. Naskytla se nám v okamžiku, kdy nám rodina tohoto umělce poskytla přístup do svých archivů.

Pro naši výstavu se nám také podařilo získat ze soukromé sbírky **obraz, který nebyl téměř padesát let vystavován**. Je to zřejmě první varianta jednoho z raných zralých děl Maxe Švabinského **Splynutí duší**. Autorkou výstavy byla dlouholetá spolupracovnice muzea kunsthistorička Jana Orlíková.

26. 9. – 3. 11.

„UMĚNÍ JE STAV DUŠE“ IX

Již devátá přehlídka výtvarných prací klientů Psychiatrické nemocnice v Kroměříži. Tyto práce vznikaly v arteterapeutickém ateliéru arteterapeutky Emílie Rudolfové v procesu léčby a jde o jedinečnou prezentaci, která svým rozsahem a tradicí nemá v ČR ani v Evropě obdobu.

15. 11. 2013 – 26. 1. 2014

KŘEHKÁ KRÁSA

Výstava historických i současných vánočních ozdob a betlémů s dílnou a vánočním obchůdkem. Na výstavě bylo k vidění kolem tří tisíc vánočních ozdob a čtyřicet betlémů. Po celou dobu si návštěvníci mohli v dílně, která byla součástí výstavy, sami nazdobit vánoční baňky, které byly v dílně k dispozici. Také mohli návštěvníci navštívit vánoční obchůdek a zakoupit si vánoční ozdoby z bohaté nabídky.

Betlémy na výstavu zapůjčilo Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy a soukromý sběratel betlémů Jaroslav Tesař a vánoční ozdoby Slezské zemské muzeum Opava, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Slezská tvorba Opava, Ornex s.r.o. Jablonec nad Nisou, Ozdoba CZ s.r.o., Rautis a.s. Poniklá a Galerie Mariette – Vizovice.

MALÁ GALERIE

27. 10. 2012 – 31. 1. 2013

LIDOVÝ ROK ANEB OD PŮSTU K MASOPUSTU

Výstava přibližovala nejvýznamnější lidové slavnosti, obyčeje a zvyky v průběhu roku, jak byly po staletí utvářeny rytmem přírody a křesťanskými svátky. Projdeme významnými událostmi lidského života i cyklem výročních obyčejů od jara do zimy s výraznými zvyky okruhu Velikonoc, letnic, doby adventní, Vánoc a masopustu.

S programem pro školy.

13. 2. – 7. 4.

SPŘÍZNĚNÍ MĚSTEM

Výhradně ze sbírek muzea byla představena tvorba umělců, kteří se narodili, nebo po určitou dobu působili v Kroměříži a jejichž díla vytvořená v období mezi 20. – 60. lety 20. století byla získána do muzejních sbírek darem, popř. koupí. Na výstavě byli svými pracemi zastoupeni umělci, jejichž význam zřetelně přesáhl hranice regionu – např. malíř a grafik Max Švabinský nebo malíř, grafik, ilustrátor a tvůrce mozaik Antonín Marek Machourek, dále pak Adolf Heller, František Vrobel, Marcel Krasický, Karel Minář, Eduard Světlík, František Josef Kraus, Oldřich Zezula, Karel Toman a Vladimír Škranc. Propojení prací výtvarníků zahajujících svou tvorbu na konci 19. století až po autory nastupující po 2. světové válce přináší zajímavou konfrontaci témat, technik i použitých výrazových prostředků.

12. 4. – 19. 5.

FRANTIŠEK MAKEŠ – PORTRÉTY V KRAJINĚ

Výstava obrazů světově významného restaurátora, vědce a akademického malíře Františka Makeše PhD., zlínského rodáka žijícího ve Švédsku.

24. 5. – 1. 9.

KROMĚŘÍŽSKÉ UDÁLOSTI 1864 – 1948

Výstava navazovala na úspěšnou prezentaci Fotografie kroměřížských památností, která byla realizována v roce 2010. Na této výstavě návštěvníci viděli snímky z významných akcí v našem městě na sklonku 19. a v první polovině 20. století. Nechyběly fotografie členů Střelecké společnosti z roku 1864, pěveckého spolku Moravan v roce 1876, slavnostní brány k uvítání ruského cara Alexandra III. a rakouského císaře Františka Josefa I. v roce 1885, slavností Božího těla kolem roku 1900, Jubilejní všeobecné hospodářsko-průmyslové výstavy v Květné zahradě v roce 1908, svěcení nové židovské synagogy v roce 1910, přehlídek rakouského vojska na Velkém náměstí, regulace toku řeky Moravy v roce 1908-1910, oslav 1. máje 1919, Zemské hospodářsko-průmyslové výstavy v roce 1925, vojenských manévřů v roce 1929 za účasti prezidenta republiky T. G. Masaryka, snímky z první návštěvy prezidenta republiky Edvarda Beneše v Kroměříži v roce 1936, německé okupace v letech 1939-1945, z pohřbu rumunských vojáků, kteří zahynuli při osvobození města a okolí, vojáků Rudé armády při oslavách osvobození a pomoci při obnově města, ze stavby provizorních lávek a mostů přes řeku Moravu, z prvních tří let po osvobození: návštěva generála Ludvíka Svobody při předávání válečných křížů, předláždění Velkého náměstí, obnova zámecké věže a oslavy 100 let českého národního života v roce 1948.

6. 9. – 13. 10.

ANTONÍN MAREK MACHOUREK (1913 – 1991)

Výstava k stému výročí narození významného českého malíře, posledního žáka Maxe Švabinského. Vystavené kresby, malby a grafické listy akademického malíře Antonína Marka Machourka pocházejí převážně ze 40. – 60. let 20. stol. a jsou součástí rozsáhlého souboru svěřeného umělcovou rodinou panu Bohuslavu Smejkalovi z Olomouce. Ten velkoryse předal v roce 2011 celou sbírku Muzeu Kroměřížska jako dar.

23. 10 – 2. 2. 2014

ATELIÉR PODLE MAXE ŠVABINSKÉHO

Výstava připomínala 140. výročí narození kroměřížského rodáka, malíře a grafika Maxe Švabinského (1873 – 1962), představovala v přehledné zkratce život a dílo tohoto významného českého umělce, přičemž důraz je kladen na možnost aktivního zapojení návštěvníků. Využito bylo kostýmů, vytváření živých obrazů, loutkového divadla, ale především byly připraveny praktické ukázky vybraných grafických technik, kdy si zájemce mohl vytvořit vlastní grafický list. Instalace doplněna o nahrávku hlasu Maxe Švabinského a promítání dokumentu o umělcově životě a díle.

VÝSTAVNÍ SÍŇ PORTÁL

7. 11. 2012 – 3. 2. 2013

KLÁRA FOLVARSKÁ – ROSEOVÁ: SLYŠTE SLOVO A ZPÍVEJTE PÍSEŇ

Výstava ilustrací ke knize Petra Piřhy „Slyšte slovo a zpívejte píseň“ o životě svatých Cyrila a Metoděje a o Velehradu.

20. 2. – 20. 3. 2013

SVĚT ČÍNSKÝCH BŮŽKŮ

Na výstavě byla k vidění část sbírky, kterou získal během studií v Pekingu výtvarník Jaroslav Bejček (1926-86) a kterou laskavě zapůjčil Oldřich Hejtmánek - Galerie Arcimboldo v Praze.

4. 4. – 2. 6. 2013

MUZEUM 80 - VAŠE MUZEUM MÁ NAROZENINY!

Úvodní část výstavy – část archeologická a seznámení se s objekty a expozicemi muzea.

19. 6. – 22. 9. 2013

MAX ŠVABINSKÝ TAK TROCHU JINAK ...

V úvodní části této výstavy, v prostoru výstavní síně Portál byly k dispozici pro malé i velké návštěvníky kostýmy podobné těm, které Max Švabinský použil na svých nejznámějších obrazech. např. Růžový portrét, Ateliér, Malá rodinná podobizna a další. Návštěvníci měli možnost si tyto kostýmy vyzkoušet a vytvořit si svůj vlastní originální obraz. Ve výstavě byly připraveny také dva druhy skládačky puzzle a malé návrhářské studio na motivy obrazů Maxe Švabinského.

11. 10. – 27. 10.

VZNIK REPUBLIKY A KROMĚŘÍŽ V ROCE 1918

Muzeum Kroměřížska připravilo k 95. výročí vzniku republiky ve výstavní síni PORTÁL výstavu, která prostřednictvím svědeckví dokumentů a předmětů ze sbírek muzea mapovala situaci v tomto období v Kroměříži.

1. 11. – 1. 12.

PAVEL HOLEKA - HEBREJSKÁ ABECEDA

Na výstavě byly prezentovány originály - 22 koláží. Každá koláž je vždy doplněna o krátký básnický text, vyjadřující to, o čem vypovídají hebrejská písmena, což je pak výtvarně - metodou koláže - vyjádřeno lidskými postavami, zvířaty, různými předměty, které doplňují „korpus“ hebrejského písma.

2. 12. – 5. 1. 2014

VELKÝ MECHANICKÝ BETLÉM

Mechanický betlém z r. 1959, původně instalovaný v kostele sv. Kateřiny v Prusinovicích.

SCHODIŠTĚ MUZEA

1. 2. – 31. 12. 2013

OSLAVY ŠEDESÁTÝCH NAROZENIN MAXE ŠVABINSKÉHO V KROMĚŘÍŽI

Fotografie dokumentující poslední návštěvu M. Švabinského v Kroměříži.

ZÁMEK CHROPYNĚ

7. 6. – 29. 9. 2013

NECHTE NA HLAVĚ

Výstava kombinující obrazy – portréty ze sbírek Muzea Kroměřížska a velkou kolekci historických klobouků a jiných pokrývek hlavy ze sbírek Muzea Novojičína v Novém Jičíně. Součástí výstavy byla i ukázka historických klobouků ze soukromé sbírky Zdeny Mudrákové.

K výstavě byla také připravena kloboučnická dílnička, kde si velcí i malí mohli vyrobit rozličné pokrývky hlavy a ozdoby.

TVRZ RYMICE

Vánoční výstava ve spolupráci s ZŠ a MŠ Rymice.

NAŠE VÝSTAVY V ZAHRANIČÍ A V ČR

V roce 2013 byla zapůjčena výstava muzea Jindřich Štreit (Ab)normalizace jednak do Městského muzea v Novém Městě nad Metují (červenec) a jednak do zahraničí do slovinského Mariboru (leden-únor) ve spolupráci s Českým velvyslanectvím ve Slovinsku.

B. PŘEVZATÉ

VÝSTAVNÍ SÍŇ PORTÁL

8. 9. – 5. 10.

KRÁSA ROKOKOVÉ MÓDY ANEB DOZVUKY AMADEA

Výstava rokokových oděvů Justyny Sepial-Rychlík a Hany Poláškové-Wincorové.

4.3. A Přednášky pro veřejnost – ve vlastní instituci

Muzeum dlouhodobě spolupracuje se Švabinského kruhem přátel výtvarného umění, Křesťanskou akademií, Kulturní iniciativou Kroměříž a jinými. Tyto subjekty pořádají mnohdy ve spolupráci přednášky a jiné aktivity.

Švabinského kruh přátel výtvarného umění:

22. 1. 2013

PĚVECKÝ ODKAZ MANŽELŮ DANUŠE A VINCENCE DRÁPALOVÝCH

Slovem, hudbou a obrazem provází MUDr. Vít Drápal

9. 4. 2013

INTELIGENCE OBRAZU

Večer s malířem a grafikem, prorektorem Akademie výtvarných umění v Praze Prof. Vladimírem Kokoliou

16. 4. 2013

Z POČÁTKŮ ARCHEOLOGICKÉHO BĀDÁNÍ NA KROMĚŘÍŽSKU

Přednáška Mgr. Heleny Chybové

12. 11. 2013

DOTYKY A STRUKTURY MALBY

Přednáška akademického malíře Miroslava Maliny

10. 12. 2013

SLAVNOSTNÍ VEČER V PAMÁTNÍKU MAXE ŠVABINSKÉHO

Slavnostní večer s programem při příležitosti zakončení „Švabinského roku“

Česká křesťanská akademie:

17. 1. 2013

SKRYTÉ BOŽÍ JMÉNO OD EDENU K SINAJI

Přednáška PhDr. et RNDr. Jurika Hájka.

27. 2. 2013

NOVÁ EVANGELIZACE?

Přednáška ThLic. Ing. Františka Mikeše, PhD.

14. 3. 2013

CYRILOMETODĚJSKÁ TRADICE V MODERNÍ DOBĚ

Přednáší Doc. Mgr. Jaroslav Šebek Ph.D., vědecký pracovník Historického ústavu Akademie věd České republiky.

4. 4. 2013

KOSMICKÁ EVOLUCE A SPIRITUÁLNÍ ROZVOJ ČLOVĚKA

Přednáší PhDr. et RNDr. Jurik Hájek

15. 4. 2013

ÚCTA KE SVATÝM CYRILU A MERODIĚJI VELEHRAD A ŘÍM

Přednáší Prof. Pavel Ambros SJ, Th.D. pedagog Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého Olomouc.

14. 5. 2013

CYRILOMETODĚJSKÁ MISIE V DĚJINÁCH SLOVANŮ

Přednáší Ing. František Valdštýn

15. 5. 2013

BRATŘI ZE SOLUNĚ – SPOLUPATRONI EVROPY

Přednáší Ing. František Valdštýn

6. 11. 2013

ZAMYŠLENÍ NAD TAJEMSTVÍM DÁVNÝCH MYŠLENKOVÝCH PROUDŮ A JEJICH SPOLEČNÝCH KOŘENŮ A HLEDÁNÍ

Přednáška PhDr. et RNDr. Jurika Hájka

Tomáš Pfeiffer: každý měsíc mimo prázdniny přednášky o zdravém životním stylu.

Kolokvium:

Duchovní proudy v současném umění – červen, v rámci festivalu FORFEST organizovaný Kulturní iniciativou Kroměříž.

4.3. Návštěvnost muzea

Přehled návštěvnosti objektů Muzea Kroměřížska za rok 2013

Jeden vstup do objektu bez rozlišení počtu navštívených expozic a výstav

měsíc	Kroměříž		Chropyně		Rymice		Velké Těšany		celkem	z toho cizinci
	počet	z toho	počet.	z toho	počet	z toho	počet	z toho		
	návštěv.	cizinci	návštěv.	cizinci	návštěv.	cizinci	návštěv.	cizinci		
leden	457								457	0
únor	518	2							518	2
březen	1 949	18							1 949	18
duben	765	26	234	32	55	2	132	12	1 186	72
květen	1 483	7	2 773	11	51		234	20	4 541	38
červen	772	32	560	10	320		138	10	1 790	52
červenec	639	25	637	74	341	10	227	25	1 844	134
srpen	776	38	865	36	364	6	275	25	2 280	105
září	1 051	47	990	9	327		296	15	2 664	71
říjen	1 413	20							1 413	20
listopad	1 413	15							1 413	15
prosinec	5 718	32			105				5 823	32
celkem	16 954	262	6 059	172	1 563	18	1 302	107	25 878	559

Muzeum Kroměřížska - návštěvnost podle jednotlivých výstav a expozic

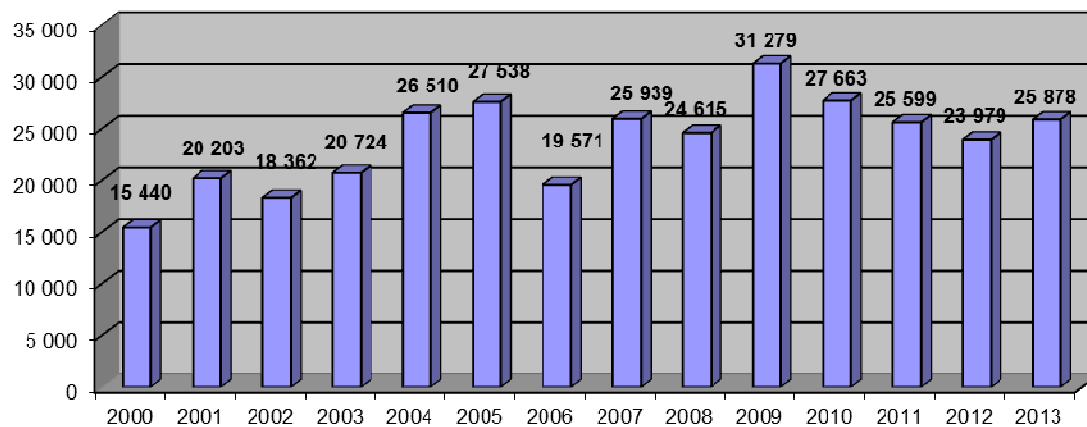
název akce	návštěvnost
Mechanický betlém	1 200
GALERIE V PODLOUBÍ	
Portrétní triolog - Šplíchal, Kuklík, Tůma	155
Max Švabinský očima mladých výtvarníků	572
Muzeum 80 - Vaše muzeum má narozeniny!	1 214
Max Švabinský tak trochu jinak.....	2 236
Umění je stav duše IX	1 287
Křehká krása	2 019
MALÁ GALERIE	
Lidový rok aneb od půstu k masopustu	
Spříznění městem	816
František Makeš - Portréty v krajině	946
Kroměřížské události 1864 - 1948	2 102
Antonín Marek Machourek (1913 - 1991)	1 079
Ateliér podle Maxe Švabinského	910
VÝSTAVNÍ SÍŇ PORTÁL	
Klára Folvarská - Roseová: Slyšte slovo a zpívejte píseň	196
Svět čínských bůžků	470
Muzeum 80 - Vaše muzeum má narozeniny! (viz. Galerie v podloubí)	
Max Švabinský Tak trochu jinak.....	436
Krása rokokové módy aneb dozvuky Amadea	1 106
Vznik republiky a Kroměříž v roce 1918	212
Pavel Holeka- Hebrejská abeceda	374
Velký mechanický betlém	1 200
SCHODIŠTĚ MUZEA	
Oslavy šedesátých narozenin Maxe Švabinského v Kroměříži	
PAMÁTNÍK MAXE ŠVABINSKÉHO	5 935
EXPOZICE - PŘÍRODA A ČLOVĚK	5 744
EXPOZICE - HISTORIE UKRYTÁ POD DLAŽBOU MĚSTA	5 367
CELKEM	35 576

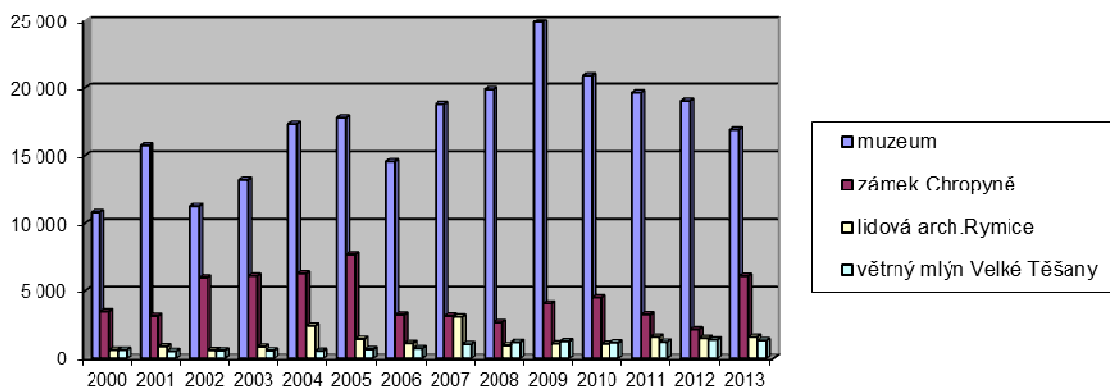
AKCE PRO DĚTI A VEŘEJNOST

název akce	návštěvnost
PROGRAMY PRO ŠKOLY	
Lidový rok	127
Když se řekne muzeum	561
Ateliér podle Maxe Švabinského	440
Křehká krása	918
Hody, hody doprovody	945
Vánoce na Hané	759
Celkem programy pro školy	3 750
DÍLNY PRO VEŘEJNOST	
Jarní tvořivé dílny	55
Velikonoční dílna	50
Kloboučnická dílna	19
Motýlková dílna	27
Výroba adventních věnců a dekorací	35
Mikulášská dílna	6
Vánoční dílny	80
Celkem dílny	272
CELKEM PROGRAMY PRO ŠKOLY A DÍLNY	4 022
CELKEM ZA MUZEUM, Velké nám. 38	39 598
ZÁMEK CHROPYNĚ	
Zámecká expozice	4 259
Výstava „Nechte na hlavě“	3 322
Hanácké slavnosti	1 800
CELKEM	9 381
RYMICE, PAMÁTKY LIDOVÉ KULTURY, TVRZ	1 563
MLÝN VELKÉ TĚŠANY	1 302
MUZEUM CELKEM	51 844

Návštěvnost Muzea Kroměřížska v letech 2000 - 2013

Návštěvnost jednotlivých objektů Muzea Kroměřížska

4.4. Odborné výklady ve výstavách a expozicích

Odborné výklady odborných pracovníků pro veřejnost probíhaly ve dnech otevřených dveří muzea (Den kraje, Noc galerií aj.) a také na vyžádání škol a dalších skupin návštěvníků u výstav a expozic v sídle muzea. V běžném návštěvnickém provozu jsou podávány průvodkyněmi základní informace a také součinnost při interaktivních programech doprovázejících výstavy. v expozicích na Zámku Chropyně, ve skanzenu v Rymicích a Větrném mlýně u Velkých Těšan probíhají odborné výklady jako součást prohlídky.

4.5. Doplnkové kulturní a jiné akce a programy

21. 6. 2013

DUO ATREID PRAGUE – VIA ARTIS koncert

Tvůrčí dílny:

26. 2. 2013 a 28. 2. 2013 **Jarní tvořivé dílny**

Výroba závěsných ozdob, zvonkoher a květinových dekorací.

23. 3. 2013 **Velikonoční dílna** Výroba velikonočních dekorací.

Podzimní tvořivé dílny

29. 10. 2013 Kloboučnická dílna – Výroba různých pokrývek hlavy a ozdob do vlasů.

30. 10. 2013 Motýlková dílna – Výroba skleněného těžítka s motýlem.

23. 11. 2013 **Výroba adventních věnců a dekorací.**

2. 12. 2013 **Mikulášská dílna** Zdobení perníkového Mikuláše, anděla a čerta.

7. 12. 2013 a 14. 12. 2013 **Vánoční dílny**

Zdobení polotovarů skleněných baněk, výroba korálkových ozdob, přáníček a drobných dárků.

Muzejní tábor:

Probíhal od 16.7. – 20.7.2013.

Kapacita tábora byla 20 dětí a věková hranice byla stanovena od 7 do 12 let.

Cílem tohoto tábora bylo nabídnout veřejnosti službu, která je rodiči v době letních prázdnin velmi žádaná – tedy pomoci zajistit hlídání dětí a současně jim nabídnout plnohodnotný program. Naším dalším úkolem bylo seznámit děti s funkcí muzea, odbornou činností a objekty, které jsou v muzejní správě.

V pondělí se děti seznámily s jednotlivými expozicemi a činností odborných pracovníků, Odpoledne jsme navštívili zámek v Chropyni a výstavu Nechte na hlavě. Pro děti byla připravena i malá módní přehlídka klobouků a fascinátorů, které si děti samy vyrobily. V úterý Ing. Martina Václavíková připravila dětem exkurzi chráněným územím kolem záhlinických rybníků Exkurze byla doplněna o malý vědomostní kvíz. Ve středu děti čekal výlet do Brna, kde jsme navštívili výstavu Dobrodružná Afrika očima cestovatelů Ve čtvrtek jsme podnikli výlet do Archeoskanzenu v Modré. Tam na děti kromě zajímavého výkladu s praktickými ukázkami čekala i odměna v podobě opékání špekáčků.. V pátek jsme uzavřeli náš pětidenní maraton výšlapem na Hostýn. Rodiči byl tento tábor hodnocen vesměs pozitivně, což nás povzbuzuje v této činnosti pokračovat i další letní prázdniny.

22. 3. – 24. 3.

POUTNÍ DNY V KROMĚŘÍŽI

Během všech tří dnů probíhal 3. ročník komplexní prezentace českých a moravských poutních míst na začátku sezony - programy poutí pro rok 2013, doprovodné akce, videoprojekce, ukázky vydaných materiálů, knih, suvenýrů, představení služeb pro poutníky a turisty v dané lokalitě (exercicie, ubytování, prohlídky areálů s výkladem, doplnkové služby atd.). Prezentace českých a moravských poutních míst se uskuteční v prostorách Muzea Kroměřížska, ve spolupráci se Správou Arcibiskupského zámku a Centrály cestovního ruchu východní Morava.

18. 5. 2013

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ – VOLNÝ VSTUP

Pro děti připraveny herny na výstavě MUZEUM 80 a pečení vánoček a mazanců s ochutnávkou.

25. 5. - 26. 5.

HANÁCKÉ SLAVNOSTI

Tato kulturní akce je zaměřená k uchování a obnově folklorních tradic regionu. Součástí slavností je i jarmark s ukázkami tradičních řemesel a pouťovými atrakcemi, k vidění je i produkce renomovaných hudebních uskupení. Pořádá Muzeum Kroměřížska s Městem Chropyně. Muzeum zajišťuje odborný dohled a program.

7. 6. 2013

NOC GALERIÍ

Volný vstup do galerijních prostor Muzea Kroměřížska, Galerie Orlovna a Zámecké obrazárny Arcibiskupského zámku, komentované prohlídky a besedy.

31. 8. a 26. 5. 2013

NOČNÍ POHÁDKOVÁ PROHLÍDKA ZÁMKU CHROPYNĚ

20. 9. 2013

BURČÁK U MLÝNA

Hudba a zábava v areálu Větrného mlýna u Velkých Těšan ve spolupráci s hasiči z Velkých Těšan.

5. 10. 2013

DEN KRAJE – DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V MUZEU KROMĚŘÍŽSKA

Tvůrčí dílny pro děti s podzimní tematikou, kvízy a soutěže pro děti, představení vybraných řemesel, komentované prohlídky v expozicích, volný vstup na výstavy, prohlídka muzejní knihovny a restaurátorské dílny, cimbálová muzika Bukovinka z Bystřice pod Hostýnem.

29. 11. 2013

SLAVNOSTNÍ PREZENTACE NOVÉ POŠTOVNÍ ZNÁMKY Z EDICE UMĚNÍ S NÁMĚTEM MAX ŠVABINSKÝ: KULATÝ PORTRÉT

Večer Klubu filatelistů pod záštitou Muzea Kroměřížska a Švabinského kruhu přátel výtvarného umění.

6. 12. – 7. 12. 2013

VÁNOCE NA TVRZI V RYMICÍCH

Vyprávění o Vánocích na Hané v minulosti, možnost prohlídky sbírky perníkových forem. Výzdoba byla dílem dětí z místní školy. Ve spolupráci s MŠ a ZŠ Rymice.

18. 9.

KONCERT POCTA ŠVABINSKÉMU – Arcibiskupský zámek v rámci oslav Švabinského roku

4.7. Spolupráce se zahraničím

- Max Švabinský – život a dílo – přednáška ve Švédském Stockholmu na pozvání Českého centra a Švédsko-česko-slovenské společnosti při příležitosti výstavy žaka MŠ Aurela Kajlich a 140. výročí narození MŠ
- Jindřich Štreit (Ab)normalizace – výstava fotografií. Zapůjčení výstavy muzea do Slovinska – ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR v Ljublani (leden, únor 2013)
- Návštěva čínské kulturní delegace z Čínské lidové republiky – neplánovaná návštěva, seznámení s činností muzea

5. EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

5.1. Vlastní ediční činnost – vydané publikace, periodika

Sborník z edice „Židé a Morava“ – příspěvky z XIX. ročníku konference „Židé a Morava“, editor Petr Pálka, ISBN 978-80-85945-65-2

Jiří Novák – Medaile, plakety a odznaky Jiřího Nováka. ISBN 978-80-85945-69-0

Max Švabinský Soupis kreslířského a malířského díla (1879-1916), editoři Z. Švabinská, V. Ševčík a M. Kuna, ISBN 978-80-85945-67-6

Předtisková příprava 6 ks drobnějších tisků „Archeologické památky Kroměřížska“

5.2. Odborné texty do publikací a periodik vydaných jinými subjekty

Osvětové a odborné články pro Zpravodaj města Kroměříže a denní tisk z oblasti archeologie, historie, k výročí M. Švabinského a 80. let muzea.

Pálka, P. K tradici františkánského jezuitského a nejvíce piaristického školství v Kroměříži, In: ZVUK Zlínského kraje, jaro-léto, s. 40 – 45.

Pálka, P.: Věčně nestojí ani stavby v Kroměříži, ať už historické, nebo současné. In: ZVUK Zlínského kraje, podzim-zima 2013, s. 46 – 50.

Pálka, P.: O cestě k zápisu kroměřížských památek do seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO – I.část. In: Zpravodaj Klubu UNESCO Kroměříž I/2013, s. 3.

Pálka, P.: Ohlédnutí pohledem historika. O zapsání Zahrad a zámku v Kroměříži do seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. In: Pamětní tisk k 15. výročí zápisu zahrad a Arcibiskupského zámku v Kroměříži na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Klub UNESCO Kroměříž 2013, s. 10.

Odborná stať k historii Švabinského kruhu přátel výtvarného umění pro knihu „Dlouhá cesta za snem“

Spoluautorství na publikaci Umělecké památky Kroměříži /Průvodce, vydává Město Kroměříž

5.3. Medializace instituce – propagace výstav a doplňkových akcí v denním tisku,rozhlase, TV, na plakátovacích plochách apod.

Každoročně probíhá pravidelná prezentace akcí či výstav na plakátovacích plochách v Kroměříži, významnější výstavy jsou prezentovány i na plakátovacích plochách v Holešově a Bystřici pod Hostýnem. Plakáty jsou také vystaveny v muzejních vitrínách a ve vitríně Města Kroměříže (radnice). Plakáty na dětské programy jsou distribuovány též do škol a školek a v letošním roce nově i do čekáren některých pediatrií v Kroměříži.

V případě velké sezónní výstavy bývá na budově Muzea Kroměřížska z Velkého náměstí umístěn banner s avízem na právě probíhající výstavu.

Před každou výstavou jsou elektronicky rozesílány tiskové zprávy a pozvánky na e-mailové adresy jednotlivcům, kteří o zasílání požádali (celkem 97 adres). Dále jsou e-maily zasílány na adresy všech mateřských, základních a středních škol v Kroměříži i v okolí, do informačních center ve Zlínském kraji, do novin, časopisů i odborných periodik dle zaměření výstavy a v neposlední řadě jsou

e-mailem zváni kolegové z ostatních muzeí v republice. Kromě elektronických pozvánek rozesíláme také pozvánky tištěné.

4x ročně (jaro, léto, podzim, zima) jsou vytvářeny letáčky s programem Muzea Kroměřížska, které jsou volně k rozebrání na vrátnici muzea a v Informačním centru v Kroměříži.

Letos poprvé byly letáčky ke dvěma výstavám (Muzeum 80 a Křehká krása) distribuovány také do 5 000 domácností v Kroměříži.

Muzeum Kroměřížska a jeho objekty a akce jsou prezentovány na kulturních a turistických portálech, kde jsou pravidelně aktualizovány údaje a výstavy jsou zveřejňovány v kalendáři akcí mnoha webových stránek, jako např. www.vychodni-morava.cz, www.mesto-kromeriz.cz, www.infocesko.cz, www.kamdnesvyrazime.cz, www.zlin.cz, www.kudyznudy.cz, www.atlasceska.cz a další.

Nově jsme letos Muzeum Kroměřížska a objekty zařadili mezi památky prezentující se v rámci městského informačního a orientačního systému. Jedná se o dlouhodobou prezentaci muzea ve zvukovém informačním panelu DARUMA CITY VOICE umístěném ve Zlíně na třech stanovištích na třídě Tomáše Bati. Zájemce tak získá informace o muzeu a objektech přehlednou obrazovou formou doplněnou srozumitelným hlasovým komentářem.

Již druhým rokem funguje propagace také prostřednictvím sociální sítě Facebook, kde máme k 31. 12. 2013 celkem 230 fanoušků. Videá z vernisáží výstav jsou publikovány na www.youtube.com (odkazy videí na webu muzea).

Další novinkou v roce 2013 je spolupráce s firmou Slevomat.cz, prostřednictvím níž jsme nabízeli vstupenky na Zámek Chropyně a do Muzea Kroměřížska za zvýhodněnou cenu. Vstupné do Zámku Chropyně si celkově zakoupilo 148 zákazníků, vstupenku do Muzea Kroměřížska celkem 42 osob. Zákazníci, kteří vstupenku uplatnili, měli možnost veřejně hodnotit služby průvodkyň, úroveň výkladu a celkový dojem. Celkem hodnotilo 65 návštěvníků a 98% z nich by návštěvu doporučilo.

Pro další rok jsme připravili propagační skládačku s výstavami a akcemi. Bude využita při veletrzích ČR a pro Informační kanceláře a návštěvníky muzea.

Výběrově spolupráce s médii:

ČRo Brno – nové archeologické výzkumu – rozhovor

ČRo Brno – hodinový pořad – Historie Kroměříže i muzea

ČRo Brno – rozhovor k 95. výročí vzniku ČR a dění v Kroměříži

ČRo Brno – vstupy a upoutávky k výstavám muzea

Týdeník Kroměřížska – rozhovor s archeoložkou muzea

Pravidelné upoutávky a články k výstavám a výročím – Týdeník Kroměřížska, INFO noviny,

Kroměřížský deník, MF DNES, Zpravodaj města Kroměříže, Okno do kraje.

ČT – pořad Folklorika, natáčení s etnografkou

5.4. Spolupráce s odbornými a jinými periodiky (účast na jednáních redakčních rad)

Historik muzea Petr Pálka je členem redakční rady časopisu ZVUK.

Oba historici jsou i členy Klubu UNESCO Kroměříž, kde se podílejí i na vydávání tiskovin Klubu.

Odborní pracovníci publikují články jednak v denním tisku (Týdeník Kroměřížska, Zpravodaj města Kroměříž), ale i v odborném (ROŠ CHODEŠ, periodika archivů a vědeckých institucí, ZVUK).

6. ROZVOJOVÉ AKTIVITY

6.2. Dotace jiných subjektů (např. ministerstva)

Ministerstvo kultury ČR - 210 tis. Kč, obnova doškové krytiny

Fond obětem holokaustu – 10 tis. Kč, příspěvek na sborník Židé a Morava

Město Chropyně – 150 tis. Kč, příspěvek na provoz

6.4. Finanční pomoc sponzorů

VAK Kroměříž, a. s. – 15 tis. Kč

6.5. Příprava projektů a koncepcí

Odstranění havarijního stavu kotelen v sídle muzea

Ve spolupráci s příslušnými odbory Krajského úřadu je připravován investiční záměr k této akci s termínem realizace v roce 2014. Jedná se o investici cca 4 mil. Kč vč. DPH. Tato investiční akce je realizací závěrů „Studie dlouhodobého rozvoje Muzea Kroměřížska, která byla realizována v loňském roce a přináší základní koncepční a stavební zásady pro dlouhodobý rozvoj sídla muzea na Velkém náměstí 38 v Kroměříži. Po vybudování nové kotelny a po likvidaci kotelny v 1 NP započne jako další úprava volných prostor po kotelně pro budoucí výstavní prostory. V rámci budování nové kotelny ve 4 NP dojde také k přemístění šatny mužů a šatny žen do prostoru ve 4 NP.

Od vybudování nové kotelny očekáváme nejen řešení havarijního stavu, ale také zefektivnění vytápění celé budovy na Pilařově ulici a také ekonomický efekt – šetření prostředků na energie.

Zefektivnění návštěvnického provozu v Rymicích

Stávající stanoviště průvodce se jeví problematické svým umístěním – poblíž frekventované silnice a bez možnosti parkování. Chceme zadat studii, která by tuto situaci koncepčně řešila. Jako optimální umístění průvodcovské služby a pokladny se jeví přízemí tvrže, která je dominantou i s možností parkování a pomyslném středu průvodcovské trasy.

Stavební stav Hrobky Marie von Ebner Eschenbach

V tomto roce jsme nechali vypracovat statický posudek stavby hrobky, neboť ve stěnách se objevují trhliny. Posudek vypracovala odborná firma PROFIX, s. r. o. Průzkumy zjistily příčiny narušené statiky a navrhly stavební úpravy, které jsou vyčísleny vč. projektové dokumentace na částku cca 2 mil Kč vč. DPH.

Je na rozhodnutí kdy a v jakých etapách přistoupit k odstranění tohoto nepříznivého stavu objektu.

II. PROVOZNÍ ČÁST

7. ŘÍDÍCÍ A KONTROLNÍ ČINNOST

Řídící a koordinační činnost byla v letošním roce ponejvíce zaměřena na aktivity kolem přípravy a realizace náročných výstav, programů a projektů v rámci zmíněných výročí a programy pro školy. Pracovní porady probíhaly v součinnosti s jednotlivými garanty jednotlivých akcí a řešeny byly věcné, realizační i logistické a propagační úkoly.

Další řídicí činnost byla zaměřena na práci se sbírkami a na oblast provozní, zajištění údržby a oprav.

O kontrolní činnosti pojednáváme v části ekonomické a v části provozní (bezpečnost a ochrana práce a zdraví, požární ochrana, ochrana životního prostředí aj.).

8. PROVOZ A ÚDRŽBA

8.1. Provoz a údržba (včetně stavební)

Kroměříž č. p. 38 - muzeum

Výměna 1 kusu zdvojeného okna

Z let 1984-85 pocházela dubová zdvojená okna ve III. nadzemním podlaží v budově Pilařova 172, která stavebně tvoří s budovou Velké náměstí 38 jeden celek. Jednalo se o okno ze sekretariátu muzea. Zde docházelo z důvodu zastaralé konstrukce oken a nekvalitních okenních kování a zkřížení křídel k nadměrnému prochlazování přilehlých prostor. Toto okno byla nahrazeno novým ze smrkového profilu typu EURO 68, zasklením ditherm a celoobvodovým kováním. Šířka profilů a členění oken zůstalo dle požadavků NPÚ stejné, takže z vnějšího pohledu nedošlo k žádné optické změně.

Výměna osvětlení v Malé galerii

V loňském roce bylo v Malé galerii vyměněno část osvětlení sloužící na nasvícení vystavovaných exponátů. Stávající osvětlení 50 W halogenovými žárovkami zavěšené na ocelových lankách bylo značně poruchové a řádově desítky svítidel neopravitelné. Byla zavěšena nová lanka a na nich osazeno 5 ks nových 10 W LED svítidel, které při stejném světelném výkonu mají 80 % úsporu energie a 15 x vyšší životnost oproti starému typu osvětlení.

Výměna osvětlení ve Velké galerii

V loňském roce byla ve Velké galerii vyměněna část svítidel, do nosných ramp bylo osazeno 37 ks nových LED svítidel a v části prostor byly vyměněny i nosné rampy. Staré halogenové svítidla měly vypálené paraboly a hlavně již nebyly dostupné náhradní díly.

Výměna lan výtahu

V prosinci loňského roku se u výtahu v budově Pilařova 172 značně zvýšila hlučnost a začalo docházet k vibracím. Přivolaný revizní technik nařídil výměnu lan, která byla již značně opotřebovaná (pravděpodobný rok výroby a osazení 1984).

Oprava kanalizace

Na nádvoří budovy na Velkém náměstí došlo v listopadu k prasknutí kanalizace, při dešti vtékala voda do přilehlé galerie ve sklepních prostorech. Příčina byla ve špatném uložení kameninového potrubí z roku 1972. Bylo nutno kanalizaci vybourat a nahradit novým potrubím.

Ostatní opravy

Z drobných oprav byly provedeny výměny osvětlovacích těles, opravy silnoproudé elektroinstalace, čištění odpadních svodů, výměny vodovodních ventilů a opravy strojních zařízení ve stolárně.

Realizovány byly pravidelné kontroly osobního výtahu servisní službou, revize přenosných elektrospotřebičů, revize tlakových nádob. Na podzim se uskutečnila prohlídka obou kotelen, revize odvodů spalin a seřízení kotlů před zahájením topné sezóny.

Kroměříž č. p. 471 – depozitář

V červenci došlo k prasknutí plastové přívodní hadičky vody do nádržky WC ve II. nadzemním podlaží a tím k vytopení části I. nadzemního podlaží. Jelikož se tato pojistná událost stala již podruhé, byly preventivně vyměněny všechny hadičky na všech sociálních zařízeních. Prostory bude nutno po vyschnutí konstrukcí vymalovat (odhad: polovina letošního roku), loni byl pouze cca 1x měsíčně prováděn protiplísňový postřik.

Dále bylo nutno na této budově vyměnit cca 8 m nástřešního žlabu, který byl zkorodovaný a vlivem špatného provedení dilatace i roztržený, takže při přívalových deštích docházelo k zatékání.

Byly provedeny drobné opravy na silnoproudé elektroinstalaci, zejména opravy pohybových čidel.

Realizovány byly pravidelné kontroly osobního výtahu servisní službou. Na podzim se uskutečnila prohlídka kotelny a seřízení kotlů před zahájením topné sezóny.

Chropyně č.p. 20 - zámek

Z drobných oprav byly provedeny opravy na silnoproudém rozvodu elektřiny a akumulacích kamen.

Byla provedena pravidelná revize EZS.

Rymice – všechny objekty lidové architektury

Před zahájením průvodcovské sezóny byly po zimě opraveny omítky, obnoveny malby, nátěry a proveden celkový úklid. Sezónně byla prováděna údržba zeleně.

Rymice č.p. 1 – tvrz

Byla prováděna běžná údržba.

Rymice č.p. 3- hospodářská stavení

Byla provedena prohlídka střešní krytiny a doplněny chybějící tašky tak, aby pokud možno nedocházelo k zatékání do objektu.

Rymice č.p. 62

Byla provedena kompletní výměna slaměných došků. Na výrobu došků se používá žitná sláma, která se po zesečení dále zpracovává výhradně ručně, aby se zachovalo co nejdelší a co nejpevnější stéblo. To je rozhodující pro kvalitu došků a následně pro životnost střechy. Stébla se nechávají dlouhá podle vzrůstu slámy i s klásky. Před výrobou došků se sláma vymlátí na starém typu mlátičky. Došek se vyrábí ze dvou svazků slámy, které se sváží povíslím, protisměrně překrutí, utáhnou a u úvazku se zaseknou. Takto připravené se můžou vázat na střešní laty.

Hřeben střechy se zajistil tzv. štičáky máčenými ve směsi bláta a vody. Po zaschnutí se vytvořil povlak, po kterém stéká rychleji voda a tím se hřeben chrání před zatékáním. Proti silnému větru byl hřeben zajištěn dřevěnými kleštinami. Po ukončení vázání došků byla střecha zastřižena.

Ve dvorní části objektu byla tlakovou vodou očištěna od mechu a prachu dřevěná šindelová střecha a následně ošetřena ochranným nátěrem „Karbolineum“

Rymice č. p. 64, 65

Byla prováděna běžná údržba, líčení fasády, sečení trávy.

Rymice č. p. 104

Byla opravena zeď na hranici pozemku, tj. osazeny nové tašky, vyměněno zvětralé zdivo, nová omítka a následně vápenná lička.

Velké Těšany – větrný mlýn

Byla prováděna běžná údržba, zejména zeleně v okolí mlýna.

Zdislavice – hrobka M. E. Eschenbachové

V nejbližším okolí hrobky na pozemcích Muzea Kroměřížska byla prováděna nejnutnější údržba zeleně.

Jelikož se ve zdivu a v klenbě hrobky vyskytly trhliny dle našeho názoru statického původu, byl vypracován statický posudek, který odhalil příčinu těchto poruch. Ta spočívá v poškozené kanalizaci, která měla za úkol odvodňovat podloží hrobky. K poškození pravděpodobně došlo při nedokončené opravě počátkem devadesátých let minulého století. V nejbližší době bude nutné vypracovat projekt a příčinu odstranit, aby nedocházelo k dalšímu poškozování statiky.

8.2. Zabezpečovací systémy

Kroměříž č.p. 38 - muzeum

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR a všech čidel. Byla provedena oprava čidel a baterie ústředny EZS. Byly vyměněny baterie v bezdrátových čidlech v expozici Maxe Švabinského.

Kroměříž č.p. 471 – depozitář

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR.

Chropyně č.p. 20 - zámek

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR a všech čidel. Byla provedena oprava čidel a baterie ústředny EZS.

Z důvodu úderu blesku byla nutná oprava ústředny EZS.

Rymice č.p. 1 – tvrz

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR a všech čidel. Dále byla provedena revize ústředny a čidel elektrické požární signalizace.

Rymice č.p. 3 - sýpka

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR a všech čidel. Byla provedena oprava čidel.

Rymice č. p. 62 a č.p. 64

Byla provedena pravidelná revize ústředny, přenosového zařízení FAUTOR a všech bezdrátových čidel.

8.3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

V měsíci lednu proběhlo pravidelné školení bezpečnosti práce všech zaměstnanců muzea bezpečnostním technikem p. Pešinou.

Nově přijatí pracovníci byli v den nástupu do zaměstnání proškoleni vedoucími pracovníky vstupním školením.

Měsíčně probíhala bezpečnostním technikem kontrola dodržování zásad bezpečnosti práce. Pracovníci byli vybaveni ochrannými pracovními pomůckami podle vypracované směrnice.

8.4. Požární ochrana

V měsíci leden bylo provedeno pravidelné školení požární ochrany všech zaměstnanců muzea požárním technikem s názornou ukázkou použití RHP k hasebnímu zásahu.

Všichni nově příchozí zaměstnanci byli v den nástupu do zaměstnání proškoleni v PO a seznámeni s rozmístěním RHP a hydrantů v objektu svého pracoviště.

Při měsíčních kontrolách byla prováděna požárním preventistou prohlídka budov, především pracoviště stolárny a konzervátorských dílen, visuelní kontrola RHP a hydrantů. Revize RHP a hydrantů ve všech objektech muzea byly prováděny v ročním cyklu smluvní firmou.

8.6. Ochrana životního prostředí

V objektu muzea v Kroměříži je tříděn odpad - do odpadových nádob se zbytkovým odpadem a do nádoby na PET láhve.

Průběžně je evidován a odevzdáván do firmy BIOPAS s.r.o. nebezpečný odpad – zářivky, nádoby od chemikálií.

9. VÝPOČETNÍ TECHNIKA

9.1. Počítačové sítě (instalace, údržba, rozvoj)

Počet PC v muzeu celkem	32
z toho:	
pracovníci muzea	23
PC s dotykovými obrazovkami v expozici Historie ukrytá pod dlažbou města	9
Počet PC s připojením na internet	23
Počet PC s e-mailovou adresou	20
Počet PC pro veřejnost	1

V muzeu je vybaven PC každý pracovník, poněvadž je jeho využívání potřebné. Každoročně je část počítačů obměňována pro morální zastarání a neustále se zvyšující nároky na kapacitu paměti i v souvislosti s digitalizací sbírek.

V roce 2013 byly pořízeny 3 kusy nových PC a jeden notebook. Pokud je možné, staré počítače slouží na pracovištích, kde jsou menší nároky na vybavení nebo jsou využity pro případné využití součástek a komponentů. Pro zvýšení bezpečnosti, ukládání a zálohování dat byl pořízen i externí disk a zálohovací zařízení k úložišti.

Péči o celou agendu okolo PC, internetu, údržby sítě zajišťujeme externistou – profesionálem.

9.2. Internet, www stránky, využívání e-mailu

Přehled o připojení PC na internet je uvedeno výše v kapitole 9. 1.

Přes zdokonalení webových stránek muzea v loňském roce se ukazuje, že bude třeba dalšího, možná podstatného, zásahu do řešení webových stránek, neboť požadavky na přehlednost a informační vybavení stále stoupají.

Elektronická pošta slouží ke služební komunikaci vnější i vnitřní a také k propagačním účelům.

V systému je vyčleněn i interní komunikační prostor pro sdílení důležitých informací a dat.

Kromě webových stránek využívá muzeum i služby Facebook a Youtube pro aviza a prezentace činnosti muzea.

